

Установа адукацыі
«Полацкі дзяржаўны ўніверсітэт імя Еўфрасінні Полацкай»

ЗАЦВЯРДЖАЮ

Рэктар установы адукацыі
«Полацкі дзяржаўны ўніверсітэт
імя Еўфрасінні Полацкай»

Ю. Я. Раманоўскі
«28» 1006 2024 г.

Рэгістрацыйны № УД-62/24 /уч.

МОДУЛЬ «ПРАФЕСІЙНАЯ ЛЕКСІКА»

БЕЛАРУСКАЯ МОВА (ПРАФЕСІЙНАЯ ЛЕКСІКА)

Вучэбная праграма ўстановы адукацыі
па вучэбнай дысцыпліне для спецыяльнасці
7-07-0731-01 «Архітэктур»

2024 г.

Вучэбная праграма складзена на падставе адукацыйнага стандарта па спецыяльнасці вышэйшай адукацыі АСВА 7-07-0731-01-2023 і вучэбнага плана па спецыяльнасці 7-07-0731-01 «Архітэктура». Рэгістрацыйны № 29-23/уч. ІБФ ад 04.04.2023 г.

СКЛАДАЛЬНІК:

Т.Р. Багарадава, дацэнт кафедры сусветнай літаратуры і замежных моў установы адукацыі «Полацкі дзяржаўны ўніверсітэт імя Еўфрасінні Полацкай», кандыдат філалагічных навук, дацэнт

РЭЦЕНЗЕНТЫ:

Н.В. Даўгяла, дацэнт кафедры тэхналогіі і метадыкі выкладання, кандыдат гістарычных навук, дацэнт;

Т.П. Слесарава, загадчык кафедры беларускай і рускай філалогіі ўстановы адукацыі «Віцебскі дзяржаўны ўніверсітэт імя П.М. Маашэраза», кандыдат філалагічных навук, дацэнт

РЭКАМЕНДАВАНА ДЛЯ ЗАЦВЯРДЖЭННЯ:

Кафедрай сусветнай літаратуры і замежных моў установы адукацыі «Полацкі дзяржаўны ўніверсітэт імя Еўфрасінні Полацкай»
(пракакол № 7 ад «10» 06 2024 г.);

Метадычнай камісіяй інжынерна-будаўнічага факультэта ўстановы адукацыі «Полацкі дзяржаўны ўніверсітэт імя Еўфрасінні Полацкай»
(пракакол № 5 ад «26» 06 2024 г.);

Навукова-метадычным саветам установы адукацыі «Полацкі дзяржаўны ўніверсітэт імя Еўфрасінні Полацкай»
(пракакол № 6 ад «28» 06 г.)

ТЛУМАЧАЛЬНАЯ ЗАПІСКА

Беларуская мова (прафесійная лексіка) – дысцыпліна, якая дапамагае студэнтам далучыцца да багаццяў нацыянальнай культуры, сфарміраваць камунікатыўна развітую асобу, здольную наладжваць зносіны на роднай мове ў прафесійнай сферы, перакладаць і рэферыраваць прафесійна арыентаваныя і навуковыя тэксты, весці дзелавую дакументацыю, выступаць з навуковымі паведамленнямі і публічнымі прамовамі і інш.

Агульныя патрабаванні да фарміравання кампетэнцый студэнта ў працэсе вывучэння дысцыпліны вызначаюцца прынцыпамі

- гуманізацыі як прыярытэтным прынцыпам адукацыі, якія забяспечваюць асобна-арыентаваны характар адукацыйнага працэсу і творчую самарэалізацыю выпускніка;

- фундаменталізацыі як што спрыяюць арыентацыі зместу дысцыплінасацыяльна-гуманітарнага цыкла на выяўленне сутнасных асноў і сувязей паміж разнастайнымі працэсамі навакольнага свету, прыродазнаўча-навуковым і гуманітарным веданнем;

- кампетэнтнаснага падыходу як вызначальным сістэму патрабаванняў да арганізацыі адукацыйнага працэсу, накіраваных на павышэнне ролі самастойнай працы студэнтаў, мадэлю сацыяльна-прафесійных праблем і шляхі іх вырашэння, якая забяспечвае фарміраванне ў выпускнікоў здольнасці дзейнічаць у зменлівых жыццёвых абставінах;

- сацыяльна-асобнай падрыхтоўкі як якія забяспечваюць фарміраванне ў студэнтаў сацыяльна-асобнай кампетэнтнасці, заснаванай на адзінстве набытых гуманітарных ведаў і ўменняў, эмацыянальна-каштоўнасных адносін і сацыяльна-творчага вопыту з улікам інтарэсаў, патрэбаў і магчымасцей навучэнцаў;

- міждысцыплінарнасці і інтэгратыўнасці сацыяльна-гуманітарнай адукацыі, рэалізацыя якога забяспечвае цэласнасць вывучэння гуманітарных ведаў і іх узаемасувязь з сацыяльным кантэкстам будучай прафесійнай дзейнасці выпускніка.

Асноўныя мэты выкладання дысцыпліны:

- выпрацаваць і замацаваць практычныя ўменні і навыкі граматычнага карыстання вуснай і пісьмовай мвай;

- развіць моўна-эстэтычны густ студэнтаў, звязаны з чысцінёй і правільнасцю мовы;

- пашыраць ўзбагачаць прафесійны лексічны запас будучых спецыялістаў, выпрацаваць уменне пактычнага карыстання тэрміналогіяй і прафесійнай лексікай па абранай спецыяльнасці;

- фарміраваць устаноўкі на практычнае ўкараненне атрыманых студэнтамі ведаў у іх прафесійнай дзейнасці і іншых сферах сацыяльнай актыўнасці;

- выхоўваць любоў да мастацкага слова, духоўнай і інтэлектуальнай спадчыны беларускага народа, пачуццё нацыянальнай самапавагі і самаідэнтыфікацыі, імкнення да далейшага ўзбагачэння беларускай мовы.

Задачы вывучэння дысцыпліны:

- сфарміраваць у студэнтаў разуменне неабходнасці ведаць і карыстацца беларускай мовай у прафесійнай дзейнасці;

- даць студэнтам неабходную сістэму ведаў аб лексічным складзе, тэрміналогіі і маўленчай культуры;

– дапамагчы студэнтам усвядоміць месца беларускай мовы ў развіцці культуры і духоўным адраджэнні нацыі;

– садзейнічаць падрыхтоўцы высокаадукаваных, творчых і крытычна думачых спецыялістаў, здольных вырашаць складаныя моўна-сацыяльныя праблемы бытавання беларускай мовы ва ўмовах дзяржаўнага білінгвізму.

У выніку вывучэння дысцыпліны студэнт павінен:

ведаць:

– ролю мовы і маўлення ў працэсе сацыяльных зносін;

– функцыі беларускай мовы ў славянскай і еўрапейскай супольнасці народаў і моў;

– сістэму лексічных, граматычных і стылістычных сродкаў беларускай мовы;

– пўны набор прафесійнай лексікі;

– тэрміналагічныя слоўнікі і даведнікі па адпаведных сферах навукова-прафесійнай дзейнасці;

умець:

– адэкватна ўспрымаць прафесійныя тэксты і навуковую галіновую інфармацыю;

– перакладаць, анатаваць і рэферыраваць прафесійна арыентаваныя тэксты;

– выконваць тэсты і тэставыя заданні, якія садзейнічаюць замацаванню вучэбнага матэрыялу;

валодаць:

– навыкам граматычна карыстацца вуснай і пісьмовай мовай;

– складаць і весці на беларускай мове дзелавую дакументацыю, рыхтаваць навуковыя і публіцыстычныя выступленні і г.д.

Студэнт павінен набыць наступную універсальную кампетэнцыю:

УК-6. Выкарыстоўваць асноўныя паняцці і тэрміны спецыяльнай лексікі беларускай мовы ў прафесійнай дзейнасці.

Форма атрымання вышэйшай адукацыі – дзённая.

У адпаведнасці з вучэбным планам на вывучэнне вучэбнай дысцыпліны адводзіцца: усяго вучэбных гадзін – 108, аўдыторных заняткаў – 30 гадзін, з іх практычныя заняткі – 30 гадзін, самастойная праца студэнтаў – 78 гадзін. Працаёмкасць вучэбнай дысцыпліны – 3 заліковыя адзінкі.

Форма прамежкавага кантролю – залік.

Вучэбная дысцыпліна вывучаецца ў 3 семестры.

ТЛУМАЧАЛЬНАЯ ЗАПІСКА

Беларуская мова (прафесійная лексіка) – дысцыпліна, якая дапамагае студэнтам далучыцца да багаццяў нацыянальнай культуры, сфарміраваць камунікатыўна развітую асобу, здольную наладжваць зносіны на роднай мове ў прафесійнай сферы, перакладаць і рэферыраваць прафесійна арыентаваныя і навуковыя тэксты, весці дзелавую дакументацыю, выступаць з навуковымі паведамленнямі і публічнымі прамовамі і інш.

Агульныя патрабаванні да фарміравання кампетэнцый студэнта ў працэсе вывучэння дысцыпліны вызначаюцца прынцыпамі

- гуманізацыі як прыярытэтным прынцыпам адукацыі, якія забяспечваюць асобна-арыентаваны характар адукацыйнага працэсу і творчую самарэалізацыю выпускніка;

- фундаменталізацыі як што спрыяюць арыентацыі зместу дысцыплінасацыяльна-гуманітарнага цыкла на выяўленне сутнасных асноў і сувязей паміж разнастайнымі працэсамі навакольнага свету, прыродазнаўча-навуковым і гуманітарным веданнем;

- кампетэнтнаснага падыходу як вызначальным сістэму патрабаванняў да арганізацыі адукацыйнага працэсу, накіраваных на павышэнне ролі самастойнай працы студэнтаў, мадэлю сацыяльна-прафесійных праблем і шляхі іх вырашэння, якая забяспечвае фарміраванне ў выпускнікоў здольнасці дзейнічаць у зменлівых жыццёвых абставінах;

- сацыяльна-асобаснай падрыхтоўкі як якія забяспечваюць фарміраванне ў студэнтаў сацыяльна-асобаснай кампетэнтнасці, заснаванай на адзінстве набытых гуманітарных ведаў і ўменняў, эмацыянальна-каштоўнасных адносін і сацыяльна-творчага вопыту з улікам інтарэсаў, патрэбаў і магчымасцей навучэнцаў;

- міждысцыплінарнасці і інтэгратыўнасці сацыяльна-гуманітарнай адукацыі, рэалізацыя якога забяспечвае цэласнасць вывучэння гуманітарных ведаў і іх узаемасувязь з сацыяльным кантэкстам будучай прафесійнай дзейнасці выпускніка.

Асноўныя мэты выкладання дысцыпліны:

- выпрацаваць і замацаваць практычныя ўменні і навыкі граматычнага карыстання вуснай і пісьмовай мвай;

- развіць моўна-эстэтычны густ студэнтаў, звязаны з чысцінёй і правільнасцю мовы;

- пашыраць ўзбагачаць прафесійны лексічны запас будучых спецыялістаў, выпрацаваць уменне пактычнага карыстання тэрміналогіяй і прафесійнай лексікай па абранай спецыяльнасці;

- фарміраваць устаноўкі на практычнае ўкараненне атрыманых студэнтамі ведаў у іх прафесійнай дзейнасці і іншых сферах сацыяльнай актыўнасці;

- выхоўваць любоў да мастацкага слова, духоўнай і інтэлектуальнай спадчыны беларускага народа, пачуццё нацыянальнай самапавагі і самаідэнтыфікацыі, імкнення да далейшага ўзбагачэння беларускай мовы.

Задачы вывучэння дысцыпліны:

- сфарміраваць у студэнтаў разуменне неабходнасці ведаць і карыстацца беларускай мовай у прафесійнай дзейнасці;

- даць студэнтам неабходную сістэму ведаў аб лексічным складзе, тэрміналогіі і маўленчай культуры;

– дапамагчы студэнтам усвядоміць месца беларускай мовы ў развіцці культуры і духоўным адраджэнні нацыі;

– садзейнічаць падрыхтоўцы высокаадукаваных, творчых і крытычна думачых спецыялістаў, здольных вырашаць складаныя моўна-сацыяльныя праблемы бытавання беларускай мовы ва ўмовах дзяржаўнага білінгвізму.

У выніку вывучэння дысцыпліны студэнт павінен:

ведаць:

– ролю мовы і маўлення ў працэсе сацыяльных зносін;

– функцыі беларускай мовы ў славянскай і еўрапейскай супольнасці народаў і моў;

– сістэму лексічных, граматычных і стылістычных сродкаў беларускай мовы;

– пўны набор прафесійнай лексікі;

– тэрміналагічныя слоўнікі і даведнікі па адпаведных сферах навукова-прафесійнай дзейнасці;

умець:

– адэкватна ўспрымаць прафесійныя тэксты і навуковую галіновую інфармацыю;

– перакладаць, анатаваць і рэферыраваць прафесійна арыентаваныя тэксты;

– выконваць тэсты і тэставыя заданні, якія садзейнічаюць замацаванню вучэбнага матэрыялу;

валодаць:

– навыкам граматычна карыстацца вуснай і пісьмовай мовай;

– складаць і весці на беларускай мове дзелавую дакументацыю, рыхтаваць навуковыя і публіцыстычныя выступленні і г.д.

Студэнт павінен набыць наступную універсальную кампетэнцыю:

УК-6. Выкарыстоўваць асноўныя паняцці і тэрміны спецыяльнай лексікі беларускай мовы ў прафесійнай дзейнасці.

Форма атрымання вышэйшай адукацыі – дзённая.

У адпаведнасці з вучэбным планам на вывучэнне вучэбнай дысцыпліны адводзіцца: усяго вучэбных гадзін – 108, аўдыторных заняткаў – 30 гадзін, з іх практычныя заняткі – 30 гадзін, самастойная праца студэнтаў – 78 гадзін. Працаёмкасць вучэбнай дысцыпліны – 3 заліковыя адзінкі.

Форма праемежкавага кантролю – залік.

ЗМЕСТ ВУЧЭБНАГА МАТЭРЫЯЛУ

МОДУЛЬ 1. АГУЛЬНААДУКАЦЫЙНАЯ СФЕРА

Тэма 1. БЕЛАРУСКАЯ МОВА ЯК ЧАСТКА НАЦЫЯНАЛЬнай КУЛЬТУРЫ

Суадносіны мовы і культуры. Беларуская нацыянальная мова і духоўная культура народа. Функцыі беларускай мовы як асноўнага кампанента нацыянальнай культуры. Роля вуснай народнай творчасці ў фарміраванні нацыянальных каштоўнасцей. Ідыяматычнасць мовы.

Тэма 2. МОЎНАЯ СІТУАЦЫЯ Ў РЭСПУБЛІЦЫ БЕЛАРУСЬ

Стан і статус беларускай мовы ў канцы XX - пачатку XXI стст. у Рэспуб- ліцы Беларусь. Сацыялінгвістычныя працэсы. Білінгвізм як аб'ектыўная рэчаіснасць у краінах свету, разнавіднасці і тыпы двухмоўя. Гістарычныя вытокі білінгвізму ў Беларусі. Псіхалагічны, педагагічны, сацыялінгвістычны ас- пекты білінгвізму. Паняцце моўнай інтэрферэнцыі і яе віды. Праблемы інтэрферэнцыі. Феномен "трасянкі". Аналіз сучасных узораў інтэрферэнцыі.

Тэма 3. НОРМЫ БЕЛАРУСКАЙ ЛІТАРАТУРНАЙ МОВЫ

Паняцце моўнай нормы. Арфаэпічныя нормы беларускай літаратурнай мовы. Асаблівасці беларускага літаратурнага вымаўлення.

Марфалагічныя асаблівасці назоўнікаў, прыметнікаў, займеннікаў, лічэбнікаў, дзеясловаў. Скланенне прозвішчаў, імёнаў і геаграфічных назваў. Утварэнне і ўжыванне формаў ступеней параўнання прыметнікаў і прыслоўяў. Асаблівасці ўжывання прыслоўяў з лічэбнікамі, лічэбнікаў з назоўнікамі. Асаблівасці ўтварэння і ўжывання дзеепрыметнікаў і дзеепрыслоўяў ў беларускай мове. Спосабы перакладу дзеепрыметнікаў з рускай мовы.

Сінтаксічныя асаблівасці беларускай літаратурнай мовы. Адрозненні ў кіраванні дзеясловаў і выкарыстанні прыназоўнікаў (па, праз, да, паводле, на, з) у некаторых словазлучэннях у беларускай і рускай мовах. Каардынацыя дзейніка і выказніка ў сказе.

Асаблівасці перакладу з блізкароднасных моў. Спецыфіка беларускай граматычнай сістэмы і яе трансфармацыя пры перакладзе.

МОДУЛЬ 2. НАВУЧАЛЬНА-ПРАФЕСІЙНАЯ СФЕРА

Тэма 4. ЛЕКСІЧНАЯ СІСТЭМА БЕЛАРУСКАЙ МОВЫ

Паняцце лексікі як упарадкаванага і сістэмнага слоўнікавага складу мовы. Дыферэнцыяцыя беларускай лексікі. Лексіка паводле паходжання (спрадвечна беларуская і запазычаная; безэквівалентная), ступені ўжывання (актыўная і пасіўная), стылістычнай прыналежнасці (стылістычна нейтральная і афарбаваная), сферы выкарыстання (агульнаўжывальная і абмежаванага ўжытку). Сацыяльныя дыялекты (жарганізмы). Спецыяльная лексіка.

Тэма 5. СПЕЦЫЯЛЬНАЯ ЛЕКСІКА

Разрады спецыяльнай лексікі (тэрміны, наменклатура, прафесіяналізмы). Спецыфіка тэрміналагічнай і прафесійнай лексікі. Тэндэнцыі ў развіцці лексічнага складу беларускай літаратурнай мовы (інтэрнацыяналізацыя, нацыяналізацыя, пурызм, збліжэнне і адштурхоўванне ў дачыненні да рускай і польскай моў).

Тэма 6. ТЭРМІНАЛОГІЯ ЯК ВЯДУЧЫ СКЛАДНІК ПРАФЕСІЙНАГА МАЎЛЕННЯ
Паняцце тэрміна. Крытэрыі вылучэння тэрміна. Тэрміналогія і тэрмінасістэма.
Месца тэрміналогіі ў лексічнай сістэме беларускай мовы. Працэсы тэрміналагізацыі
і дэтэрміналагізацыі. Агульнанавуковая і вузкасפעцыяльная тэрміналогія.

Тэма 7. СПАСАБЫ І СРОДКІ ЎТВАРЭННЯ ТЭРМІНАЎ РОЗНЫХ ГАЛІН ДЗЕЙНАСЦІ.

Словаўтваральныя паказчыкі тэрмінаў. Варыянтнасць тэрмінаў. Неўласцівыя
суфіксы і словаўтваральныя фарманты беларускага тэрмінаўтварэння. Сродкі
перакладу тэрмінаў. Адаптацыя запазычаных тэрмінаў у беларускай мове.

Сістэмныя адносіны ў галіне тэрміналагічнай лексікі: тэрміны- полісеманты,
тэрміны-сінонімы, тэрміны-антонімы, міжгаліновыя амонімы.

Тэма 8. ГІСТОРЫЯ І СУЧАСНАСЦЬ БЕЛАРУСКАЙ ТЭРМІНАЛОГІІ І ТЭРМІНАГРАФІІ

Прынцыпы выпрацоўкі навукавай тэрміналогіі ў 1920 - 1930-я гг. Крыніцы
фарміравання беларускай навукавай тэрміналогіі. Тэрміналогія розных сфер
навукова-прафесійнай дзейнасці (гісторыя фарміравання, асаблівасці выкарыстання
на сучасным этапе). Слоўнікі галіновай тэрміналогіі ў XX і XXI стст.

Тэма 9. ФУНКЦЫЯНАЛЬНЫЯ СТЫЛІ БЕЛАРУСКАЙ ЛІТАРАТУРНАЙ МОВЫ

Стылістычная дыферэнцыяцыя беларускай мовы. Агульная характарыстыка
стыляў беларускай мовы. Тыпалагічныя прыметы функцыянальных стыляў і
падстыляў: тэматыка, прызначэнне, моўныя асаблівасці. Стылістыка як тэарэтычная
база культуры маўлення.

Тэма 10. НАВУКОВЫ СТЫЛЬ

Агульная характарыстыка навуковага стылю і яго падстыляў. Гісторыя
станаўлення навуковага стылю беларускай літаратурнай мовы.
Моўная арганізацыя тэкстаў навуковага стылю. Марфалагічныя асаблівасці:
абстрактныя назоўнікі, высокая частотнасць назоўнікаў роднага склону; зваротныя
дзеясловы; асаблівасці ўжывання дзеепрыметнікаў; аўтарскае “мы”. Частотнасць
ужывання агульнанавуковых дзеясловаў і іх роля ў сінтаксічных канструкцыях
навуковага тэксту. Роля злучнікаў і злучальных слоў у навуковым тэксце.
Складназалежныя сказы.

Рубрыкацыя навуковага тэксту. Сродкі апісання аб’екта, прадмета, мэты,
задачы, метадаў, высноў, вынікаў даследавання ў навуковым тэксце. Асаблівасці
загалоўка ў навуковым тэксце. Аналіз і пераклад профільных навуковых тэкстаў.

Тэма 11. ПРЫЁМЫ РЭДАГАВАННЯ НАВУКОВАГА ТЭКСТУ

Прынцыпы разгортвання інфармацыі ў навуковым тэксце. Структурна-
семантычныя прынцыпы кампрэсіі інфармацыі. Трансфармацыя складаназалежных
сказаў у простыя. Адпрацоўка трансфармацыйных прыёмаў кампрэсіі і разгортвання
інфармацыі. Выдзяленне асноўнай і дадатковай інфармацыі.

Стылістычныя нормы і камунікатыўныя якасці ў навуковым тэксце. Класіфікацыя стылістычных памылак і спосабы іх выпраўлення. Фарміраванне індывідуальнага стылю навукоўца.

Міждысцыплінарны падыход пры правядзенні навуковых даследаванняў. Узаемасувязь лінгвістыкі і дакладных навук.

Тэма 12. ЖАНРЫ НАВУКОВАЙ ЛІТАРАТУРЫ

Сістэма жанраў сучаснай навуковай літаратуры. Кампазіцыйна- змястоўная і лінгвістычная арганізацыя анатацыі, рэферата, тэзісаў. Структурна-семантычны аналіз анатацый. Віды анатацый. Бібліяграфія і тэкст анатацыі. Лексіка-граматычныя клішэ анатацыі і рэферата.

Складанне анатацый да тэкстаў розных стыляў.

Тэма 13. АФІЦЫЙНА-СПРАВАВЫ СТЫЛЬ

Асноўныя характарыстыкі афіцыйна-справавога стылю. Групы афіцыйна-справавой дакументацыі (асабістыя, распараджальныя, адміністрацыйна- арганізацыйныя, інфармацыйна-даведачныя, справавыя лісты, фінансавыя і ўліковыя дакументы). Лексіка-граматычныя асаблівасці мовы справавых папер і службовых дакументаў. Паняцце канцылярскага штампа. Тэкст службовага дакумента. Правілы афармлення дакументаў. Спосабы выкладання матэрыялу ў дакуменце: канстатацыя, паведамленне, апісанне. Суразмернасць частак дакумента. Прынцыпы афіцыйнага электроннага ліставання.

Тэма 14. КУЛЬТУРА ПРАФЕСІЙНАГА МАЎЛЕННЯ

Паняцце культуры маўлення. Кампаненты культуры маўлення (правільнасць, дакладнасць, лагічнасць, выразнасць, дарэчнасць, чысціня, багацце). Нацыянальная спецыфіка беларускага маўленчага этыкету і культуры зносін.

Тэма 15. ПРАФЕСІЙНАЕ МАЎЛЕННЕ

Прыёмы эфектыўнай публічнай камунікацыі. Узаемадзеянне вербальных і невербальных сродкаў (міміка, жэсты). Выразнасць маўлення (інтанацыя, дыкцыя, паўзы). Асаблівасці маўленчых паводзінаў перад камерай і мікрафонам. Падрыхтоўка да выступлення па відэасувязі.

Вучэбна-метадычная карта вучэбнай дысцыпліны «Беларуская мова (прафесійная лексіка)»

Дзённая форма атрымання вышэйшай адукацыі

Нумар модуля, тэмы	Назва модуля, тэмаў	Колькасць аўдыторных гадзін			Літаратура	Формы кантролю ведаў
		Лекцыі	Практычныя заняткі	Кіруемай самастойнай работай студэнта		
	Модуль 1. Агульнаадукацыйная сфера.					
1.	Беларуская мова як частка нацыянальнай культуры. 1.Суадносіны мовы і культуры. 2.Беларуская нацыянальная мова і духоўная культура народа. 3.Функцыі беларускай мовы як асноўнага кампанента нацыянальнай культуры. 4.Роля вуснай народнай творчасці ў фарміраванні нацыянальных каштоўнасцей. Ідыяматычнасць мовы.		2		[6, 17]	Апытанне
5.	Моўная сітуацыя ў Рэспубліцы Беларусь. 1.Стан і статус беларускай мовы ў канцы XX - пачатку XXI стст. у Рэспубліцы Беларусь. 2.Сацыялінгвістычныя працэсы. 3.Білінгвізм як аб'ектыўная рэчаіснасць у краінах свету, разнавіднасці і тыпы двухмоўя. 4.Гістарычныя вытокі білінгвізму ў Беларусі. 5.Псіхалагічны, педагагічны, сацыялінгвістычны аспекты білінгвізму. 6.Паняцце моўнай інтэрферэнцыі і яе віды.		2		[6, 13]	Самастойная работа
6.	Нормы беларускай літаратурнай мовы 1.Паняцце моўнай нормы. 2.Арфаэпічныя нормы беларускай літаратурнай мовы. Асаблівасці беларускага літаратурнага вымаўлення. 3.Марфалагічныя асаблівасці назоўнікаў, прыметнікаў, займеннікаў, лічэбнікаў, дзеясловаў. 4.Скланенне прозвішчаў, імёнаў і географічных назваў. Утварэнне і ўжыванне формаў ступеней параўнання прыметнікаў і прыслоўяў.		2		[3, 12, 13,16]	Апытанне

	<p>5. Асаблівасці ужывання прыслоўяў з лічэбнікамі, лічэбнікаў з назоўнікамі. Асаблівасці ўтварэння і ўжывання дзеепрыметнікаў і дзеепрыслоўяў ў беларускай мове. Спосабы перакладу дзеепрыметнікаў з рускай мовы.</p> <p>6. Сінтаксічныя асаблівасці беларускай літаратурнай мовы. Адрозненні ў кіраванні дзеясловаў і выкарыстанні прыназоўнікаў (па, праз, да, паводле, на, з) у некаторых словазлучэннях у беларускай і рускай мовах. Каардынацыя дзейніка і выказніка ў сказе.</p> <p>7. Асаблівасці перакладу з блізкароднасных моў. Спецыфіка беларускай граматычнай сістэмы і яе трансфармацыя пры перакладзе.</p>					
	Модуль 2. Навучальна-прафесійная сфера					
7.	<p>Лексічная сістэма беларускай мовы.</p> <p>1. Паняцце лексікі як упарадкаванага і сістэмнага слоўнікавага складу мовы.</p> <p>2. Дыферэнцыяцыя беларускай лексікі.</p> <p>3. Лексіка паводле паходжання (спрадвечна беларуская і запазычаная; безэквівалентная), ступені ўжывання (актыўная і пасіўная), стылістычнай прыналежнасці (стылістычна нейтральная і афарбаваная), сферы выкарыстання (агульнаўжывальная і абмежаванага ўжытку).</p> <p>4. Сацыяльныя дыялекты (жарганізмы).</p> <p>5. Спецыяльная лексіка.</p>		2		[1,6]	Пераклад прафесійных тэкстаў*
8.	<p>Спецыяльная лексіка.</p> <p>1. Разрады спецыяльнай лексікі (тэрміны, наменклатура, прафесіяналізмы).</p> <p>2. Спецыфіка тэрміналагічнай і прафесійнай лексікі. Тэндэнцыі ў развіцці лексічнага складу беларускай літаратурнай мовы (інтэрнацыяналізацыя, нацыяналізацыя, пурызм, збліжэнне і адштурхоўванне ў дачыненні да рускай і польскай моў).</p>		2		[1, 6, 9]	Апытанне Пераклад прафесійных тэкстаў*
9.	<p>Тэрміналогія як вядучы складнік прафесійнага маўлення.</p> <p>1. Паняцце тэрміна.</p> <p>2. Крытэрыі вылучэння тэрміна. Тэрміналогія і тэрмінасістэма.</p> <p>3. Месца тэрміналогіі ў лексічнай сістэме беларускай мовы.</p> <p>4. Працэсы тэрміналагізацыі і дэтэрміналагізацыі. Агульнанавуковая і вузкаспецыяльная тэрміналогія.</p>		2		[6, 10, 11, 14]	Апытанне

10.	<p>Спосабы і сродкі ўтварэння тэрмінаў розных галін дзейнасці.</p> <p>1. Словаўтваральныя паказчыкі тэрмінаў. Варыянтнасць тэрмінаў. Неўласцівыя суфіксы і словаўтваральныя фарманты беларускага тэрмінаўтварэння.</p> <p>2. Сродкі перакладу тэрмінаў. Адаптацыя запазычаных тэрмінаў у беларускай мове.</p> <p>3. Сістэмныя адносіны ў галіне тэрміналагічнай лексікі: тэрміны-полісеманты, тэрміны-сінонімы, тэрміны-антонімы, міжгаліновыя амонімы.</p>		2		[6, 10, 11, 14, 18]	Апытанне Пераклад*
11.	<p>Гісторыя і сучаснасць беларускай тэрміналогіі і тэрмінаграфіі.</p> <p>1. Прынцыпы выпрацоўкі навуковай тэрміналогіі ў 1920 - 1930-я гг. Крыніцы фарміравання беларускай навуковай тэрміналогіі.</p> <p>2. Тэрміналогія розных сфер навукова-прафесійнай дзейнасці (гісторыя фарміравання, асаблівасці выкарыстання на сучасным этапе). Слоўнікі галіновай тэрміналогіі ў XX і XXI стст.</p>		2		[11, 18]	Пераклад Складанне слоўніка тэрмінаў
12.	<p>Функцыянальныя стылі беларускай літаратурнай мовы.</p> <p>1. Стылістычная дыферэнцыяцыя беларускай мовы. 2. Агульная характарыстыка стыляў беларускай мовы. 3. Тыпалагічныя прыметы функцыянальных стыляў і падстыляў: тэматыка, прызначэнне, моўныя асаблівасці. 4. Стылістыка як тэарэтычная база культуры маўлення.</p>		2		[20]	Апытанне, тэст*
14.	<p>Навуковы стиль.</p> <p>1. Агульная характарыстыка навуковага стылю і яго падстыляў. Гісторыя станаўлення навуковага стылю беларускай літаратурнай мовы.</p> <p>2. Моўная арганізацыя тэкстаў навуковага стылю.</p> <p>3. Рубрыкацыя навуковага тэксту.</p>		2		[3, 10, 14]	Пераклад навуковага тэксту, тэст*
16.	<p>Прыемы рэдагавання навуковага тэксту.</p> <p>1. Прынцыпы разгортвання інфармацыі ў навуковым тэксце.</p> <p>2. Стылістычныя нормы і камунікатыўныя якасці ў навуковым тэксце.</p> <p>3. Класіфікацыя стылістычных памылак і спосабы іх выпраўлення. Фарміраванне індывідуальнага стылю навукоўца.</p> <p>4. Міждысцыплінарны падыход пры правядзенні навуковых даследаванняў. Узаемасувязь лінгвістыкі і дакладных навук.</p>		2		[6, 10]	Пераклад на беларускую мову навуковых тэкстаў
17.	<p>Жанры навуковай літаратуры.</p> <p>1. Сістэма жанраў сучаснай навуковай літаратуры. Кампазіцыйна-змястоўная і лінгвістычная арганізацыя анатацыі, рэферата, тэзісаў.</p> <p>2. Структурна-семантычны аналіз анатацый. Віды анатацый.</p>		2		[1, 9, 14]	Складанне анатацыі

18.	Афіцыйна-справавы стыль. 1.Асноўныя характарыстыкі афіцыйна-справавога стылю. 2.Групы афіцыйна-справавой дакументацыі (асабістыя, распараджальныя, адміністрацыйна-арганізацыйныя, інфармацыйна-даведачныя, справавыя лісты, фінансавыя і ўліковыя дакументы). 3.Лексіка-граматычныя асаблівасці мовы справавых папер і службовых дакументаў. Паняцце канцылярскага штампа.		2		[1, 9, 14]	Складанне афіцыйна-справавых папер
19.	Культура прафесійнага маўлення. 1.Паняцце культуры маўлення. 2.Кампаненты культуры маўлення (правільнасць, дакладнасць, лагічнасць, выразнасць, дарэчнасць, чысціня, багацце). 3.Нацыянальная спецыфіка беларускага маўленчага этыкету і культуры зносін.		2		[1, 9, 12, 13]	Праслухоўванне і аналіз навуковых паведамленняў і публічных прамоў*
20.	Прафесійнае маўленне. 1.Прыёмы эфектыўнай публічнай камунікацыі. Узаемадзеянне вербальных і невербальных сродкаў (міміка, жэсты). 2.Выразнасць маўлення (інтанацыя, дыкцыя, паўзы). Асаблівасці маўленчых паводзінаў перад камерай і мікрафонам		2		[8]	Выступленне па відэасувязі
	Усяго:		30			

*-мерапрыемствы бягучага кантролю

ІНФАРМАЦЫЙНА-МЕТАДЫЧНАЯ ЧАСТКА

ЛІТАРАТУРА

Асноўная:

1. Венедзіктаў, С.В. Беларуская мова. Юрыдычная лексіка : вучэбны дапаможнік / С. В. Венедзіктаў, С. І. Даніленка. - Мінск : Вышэйшая школа, 2019. - 126, [1] с. - (Для студэнтаў устаноў вышэйшай адукацыі). - Дапушчана Міністэрствам адукацыі Рэспублікі Беларусь у якасці вучэбнага дапаможніка для курсантаў і студэнтаў устаноў вышэйшай адукацыі па юрыдычных спецыяльнасцях.
2. Губская, В.М. Беларуская мова для эканамістаў : вучэбны дапаможнік / В. М. Губская, І. І. Шматкова. - Мінск : РІВШ, 2020. - 131 с. - Дапушчана Міністэрствам адукацыі Рэспублікі Беларусь у якасці вучэбнага дапаможніка для студэнтаў устаноў вышэйшай адукацыі па эканамічных спецыяльнасцях
3. Запрудскі, С.М. Нарысы гісторыі беларускага мовазнаўства XIX стагоддзя : дапаможнік / С. М. Запрудскі ; Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт. - Мінск : БДУ, 2020. - 193 с. - Рэкамендавана Вучэбна-метадычным аб'яднаннем па гуманітарнай адукацыі ў якасці вучэбна-метадычнага дапаможніка для студэнтаў устаноў вышэйшай адукацыі, якія навучаюцца па спецыяльнасці 1-21 05 01 "Беларуская філалогія", 1-21 05 02.
4. Каценка, А.В. Беларуская мова. Юрыдычная лексіка : вучэбны дапаможнік / А. В. Каценка, В. К. Мароз ; Акадэмія Міністэрства ўнутраных спраў Рэспублікі Беларусі. - 2-е выданне, перагледжанае. - Мінск : Акад. МУС Рэсп. Беларусь, 2018. - 137 с. - (Для студэнтаў устаноў вышэйшай адукацыі). - Библиогр. : с. 109. - Дапушчана Міністэрствам адукацыі Рэспублікі Беларусь у якасці вучэбнага дапаможніка для курсантаў і студэнтаў устаноў вышэйшай адукацыі па юрыдычных спецыяльнасцях.
5. Латушка, Г.П. Беларускія выразы згоды і нязгоды : вучэбна-метадычны дапаможнік / Г. П. Латушка ; Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт. - Мінск : БДУ, 2020. - 134 с. - Рэкамендавана Вучэбна-метадычным аб'яднаннем па гуманітарнай адукацыі ў якасці вучэбна-метадычнага дапаможніка для студэнтаў устаноў вышэйшай адукацыі, якія навучаюцца па спецыяльнасцях 1-21 05 01 "Беларуская філалогія", 1-21 05 02 "Русская філалогія (па напрамках)", 1-21 05 04 "Славянская філалогія" .
6. Ляшчынская, В.А. Ідыяматыка беларускай мовы ў лінгвакультуралагічным асвятленні : вучэбны дапаможнік / В. А. Ляшчынская ; Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь, Гомельскі дзяржаўны ўніверсітэт імя Ф. Скарыны. - Мінск : РІВШ, 2019. - 249 с. - Бібліягр. : с. 223-235. - Дапушчана Міністэрствам адукацыі Рэспублікі Беларусь у якасці вучэбнага дапаможніка для студэнтаў устаноў вышэйшай адукацыі па спецыяльнасці "Беларуская філалогія (па напрамках)".
7. Маршэўская, В.В. Беларуская мова. Прафесійная лексіка для юрыстаў і эканамістаў : вучэбны дапаможнік / В. В. Маршэўская, А. С. Садоўская. - Мінск : РІВШ, 2020. - 231 с. - Дапушчана Міністэрствам адукацыі Рэспублікі Беларусь у якасці вучэбнага дапаможніка для студэнтаў устаноў вышэйшай адукацыі па юрыдычных і эканамічных спецыяльнасцях.

В.В. Маршэўская

8. Свістунова, М.І. Гістарычная марфалогія беларускай мовы : вучэбны дапаможнік / М. І. Свістунова, Г. К. Ціванова ; Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт. - Мінск : БДУ, 2018. - 198 с. - Дапушчана Міністэрствам адукацыі Рэспублікі Беларусь у якасці вучэбнага дапаможніка для студэнтаў устаноў вышэйшай адукацыі па спецыяльнасці "Беларуская філалогія (па напрамках)".
9. Сучасная беларуская літаратурная мова : вучэбны дапаможнік / Д. В. Дзятко [и др.] ; пад рэдакцыяй Д.В. Дзятко. - Мінск : Вышэйшая школа, 2017. - 588 с. - Дапушчана Міністэрствам адукацыі Рэспублікі Беларусь у якасці вучэбнага дапаможніка для студэнтаў устаноў вышэйшай адукацыі па філалагічных спецыяльнасцях.
10. Цыхун, Г.А. Прастора мовы. Моўныя сувязі. Гісторыя слоў : выбраныя працы / Г. А. Цыхун ; Нацыянальная акадэмія навук Беларусі, Цэнтр даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры, Інстытут мовазнаўства імя Якуба Коласа ; укладальнік Я.В. Волкава. - Мінск : Беларуская навука, 2018. - 314, [1] с.
11. Янкоўскі, Ф.М. Гісторыя беларускай мовы : гістарычная граматыка / Ф. М. Янкоўскі ; навуковы рэдактар Д.В. Дзятко. - Наваполацк : Вышэйшая школа, 2019. - 263 с. - Библиогр. : с. 256-257. - Дапушчана Міністэрствам адукацыі Рэспублікі Беларусь у якасці вучэбнага дапаможніка для студэнтаў устаноў вышэйшай адукацыі па філалагічных спецыяльнасцях.

Дадатковая:

12. Беларуская мова, інтэрнет і камп'ютэр : матэрыялы круглага стала міжнар. сімпозіума "Разнастайнасць моў і культур у кантэксце глабалізацыі" (20 мая 2002 г., г. Мінск) / Таварыства бал. мовы імя Ф. Скарыны ; склад. С. Кручкоў. - Мінск : БелСаЭС Чарнобыль, 2002. - 66, [2] с. : іл.
13. Буракова, М. У. Анамастыка, тэрміналогія і фразеалогія : вучэбна-метадычны дапаможнік / М. У. Буракова, В. А. Ляшчынская ; Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь, установа адукацыі "Гомельскі дзяржаўны ўніверсітэт імя Ф. Скарыны". - Мінск : РІВШ, 2011. - 165 с. - Бібліягр. : с. 128-132. - Рэкамендавана вучэбна-метадычным аб'яднаннем па гуманітарнай адукацыі ў якасці вучэбна-метадычнага дапаможніка для студэнтаў нефілалагічных спецыяльнасцей вышэйшых навучальных устаноў па вучэбнай дысцыпліне "Беларуская мова (прафесійная лексіка)".
14. Куліковіч, У. І. Правілы сучаснай беларускай арфаграфіі : Вучэбны дапаможнік / У. І. Куліковіч. - Мінск : Новое знание, 2011. - 222 с.
15. Ляшчынская, В. А. Беларуская мова. Тэрміналагічная лексіка: вучэбны дапаможнік / В.А. Ляшчынская. - Мінск, 2001.
16. Ляшчынская, В. А. Сучасная беларуская мова: фразеалогія : вучэбны дапаможнік / В. А. Ляшчынская ; Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь, установа адукацыі "Гомельскі дзяржаўны ўніверсітэт імя Ф. Скарыны". - Мінск : РІВШ, 2010. - 229 с. - Библиогр. : с. 168-177. - Дапушчана Міністэрствам адукацыі РБ у якасці вучэбнага дапаможніка для студэнтаў вышэйшых навучальных устаноў па філалагічных спецыяльнасцях.
17. Руденко Е. Н. Белорусский язык. Профессиональная лексика : учеб. пособие для студ. вузов / Е. Н. Руденко, А. А. Кожинова, Е. Г. Задворная. - Мн. : ТетраСистемс, 2005. - 381 с.
18. Тэорыя і практыка беларускай тэрміналогіі. - Мінск. 1999

Слоўнікі:

19. Арашонкава, Г. У. Кароткі слоўнік беларускай мовы. Правапіс. Вымаўленне. Націск. Словазмяненне. Словаўжыванне / Г. У. Арашонкава, В. П. Лемцогова. – Мінск, 1994.
20. Беларуская энцыклапедыя: у 18 т. – Мінск, 1996–2004.
21. Булыка, А. М. Слоўнік іншамоўных слоў: у 2 т. / А. М. Булыка. – Мінск, 1999.
22. Геаграфічныя паняцці і тэрміны: энцыклапедычны даведнік / рэдкал.: М. М. і інш. . – Мінск, 1993.
23. Граматычны слоўнік дзеяслова. – Мінск, 2007.
24. Мысліцелі і асветнікі Беларусі: энцыклапедычны даведнік / Б. І. Сачанка (гал. рэд.) і інш. . – Мінск, 1995.
25. Руска-беларускі слоўнік: у 3 т. – Мінск, 1995.
26. Слоўнік беларускай мовы. Арфаграфія. Арфаэпія. Акцэнтацыя. Словазмяненне / пад рэд. М. В. Бірылы. – Мінск, 1987.
27. Социологическая энциклопедия / под. общ. ред. А. Н. Данилова. – Минск, 2003.
28. Тлумачальны слоўнік беларускай мовы: у 5 т. – Мінск, 1977–1984.
29. Тлумачальны слоўнік беларускай літаратурнай мовы. – Мінск, 2005.
30. Энцыклапедыя літаратуры і мастацтва Беларусі: у 5 т. – Мінск, 1984–1987.
31. Энцыклапедыя прыроды Беларусі: у 5 т. – Мінск, 1983–1986.
32. Этнаграфія Беларусі. – Мінск, 1989.
33. Юрыдычны энцыклапедычны слоўнік. – Мінск, 1992.

ПЕРАЛІК ПЫТАННЯЎ ДЛЯ ПРАВЯДЗЕННЯ ЗАЛІКА

1. Беларуская нацыянальная мова, яе формы. Функцыі мовы ў грамадстве.
2. Гістарычныя этапы фарміравання і развіцця беларускай мовы.
3. Паняцце моўнай нормы. Сістэма норм літаратурнай мовы.
4. Беларуская мова – форма нацыянальнай культуры беларусаў.
5. Дыферэнцыяцыя лексікі беларускай мовы паводле паходжання.
6. Дыферэнцыяцыя лексікі беларускай мовы паводле сферы ўжывання.
7. Стылістычныя разрады лексікі беларускай мовы.
8. Паняцце «тэрмін», «тэрміналогія», «тэрмінасістэма». Асаблівасці тэрмінаў.
9. Асноўныя спосабы ўтварэння тэрмінаў.
10. Лексікаграфія. Тыпы слоўнікаў.
11. Некаторыя аспекты функцыянавання беларускай і рускай моў.
12. Арфаэпічныя нормы беларускай літаратурнай мовы і прычыны іх парушэння.
13. Марфалагічныя асаблівасці навуковых тэкстаў.
14. Стылістычныя рэсурсы марфалогіі: назоўнік.
15. Стылістычныя рэсурсы марфалогіі: прыметнік.
16. Стылістычныя рэсурсы марфалогіі: займеннік.
17. Лічэбнік. Скланенне лічэбнікаў і асаблівасці іх ужывання з назоўнікамі.
18. Стылістычныя рэсурсы марфалогіі: дзеяслоў.
19. Дзеепрыметнік і дзеепрыслоўе як формы дзеяслова. Асаблівасці іх ужывання ў беларускай мове.
20. Прынцыпы сучаснай беларускай арфаграфіі.
21. Сінтаксічныя асаблівасці навуковых тэкстаў.
22. Сінтаксіс. Адрозненні ў будове некаторых словазлучэнняў у беларускай і рускай мовах.
23. Паняцце функцыянальнага стылю. Класіфікацыя функцыянальных стыляў.
24. Навуковы стыль, яго функцыі і характэрныя асаблівасці.
25. Жанравая разнастайнасць навуковага стылю (даклад, артыкул, рэферат, анатацыя, рэзюмэ), агульныя патрабаванні да іх напісання і афармлення.
26. Лексічныя і фразеалагічныя асаблівасці навуковых тэкстаў.
27. Афіцыйна-справавыя дакументы, правілы іх напісання і афармлення. Мова і маўленне. Віды і тыпы маўлення. Адзінкі маўлення.

АРГАНІЗАЦЫЯ САМАСТОЙНАЙ ПРАЦЫ СТУДЭНТАЎ

Пры вывучэнні дысцыпліны выкарыстоўваюцца наступныя формы самастойнай працы: пераклад, складанне тэрміналагічнага слоўніка, складанне тлумачальнага слоўніка, інфармацыйны пошук.

Змест самастойнай працы студэнтаў (дзённая форма атрымання вышэйшай адукацыі)

Від самастойнай працы	Тэматычны змест і выкарыстаныя крыніцы	Колькасць гадзін
Паглыбленае вывучэнне вучэбнай дысцыпліны	<p>Беларуская мова як частка нацыянальнай культуры. Складанне канспекта-прэзентацыі па тэме “Сацыяльна-палітычныя ўмовы функцыянавання беларускай мовы”. Асн. літаратура [3], [8], [10]. Дад. літаратура [17].</p>	6
	<p>Лексічная сістэма беларускай мовы. Праца з прафесійнымі тэкстамі – лексічны аналіз слоў. Асн. літаратура [9]. Дад. літаратура [14], [15].</p>	6
	<p>Спецыяльная лексіка. Пераклад сказаў са сферы інфарматыкі на беларускую мову. Праца з электроннымі перакладчыкамі (Google translate, Yandex-перакладчык, Belazar). Асн. літаратура [9], [10]. Дад. літаратура [17].</p>	6
	<p>Тэрміналогія як вядучы складнік прафесійнага маўлення. Складанне тэрміналагічнага слоўніка па спецыяльнасці. Асн. літаратура [1], [2]. Дад. літаратура [15].</p>	6
	<p>Спосабы і сродкі ўтварэння тэрмінаў розных галін дзейнасці. Складанне тлумачальнага слоўніка прафесійнай лексікі. Асн. літаратура [1], [2]. Дад. літаратура [15].</p>	6
	<p>Гісторыя і сучаснасць беларускай тэрміналогіі і тэрмінаграфіі. Вывучэнне тэрміналагічнай базы матэматыкі на беларускіх рэсурсах (slounik.org). Асн. літаратура [9]. Дад. літаратура [12], [18].</p>	6
	<p>Функцыянальныя стылі беларускай літаратурнай мовы. Аналіз памылак, якія дапускаюцца людзьмі ў час карыстання беларускай мовай. Асн. літаратура [9]. Дад. літаратура [12].</p>	6
	<p>Навуковы стыль. Пераклад на беларускую мову навуковых тэкстаў. Асн. літаратура [1]. Дад. літаратура [18].</p>	6

	Прыемы рэдагавання навуковага тэксту. Анатацыя. Напісанне анатацыі. Асн. літаратура [2]. Дад. літаратура [12].	6
	Жанры навуковай літаратуры. Курсавая работа: структура, моўная спецыфіка. Асн. літаратура [1]. Дад. літаратура [12].	6
	Афіцыйна-справавы стыль. Афіцыйна-справавы стыль. Скаданне афіцыйных папер. Асн. літаратура [1], [2]. Дад. літаратура [12].	6
	Культура прафесійнага маўлення. Аналіз стылёвых асаблівасцей тэкстаў, адпаведнасць маўленчым сітуацыям. Асн. літаратура [10]. Дад. літаратура [16], [17].	6
	Прафесійнае маўленне. Аналіз навуковых паведамленняў і публічных прамоў студэнтаў. Асн. літаратура [10]. Дад. літаратура [16].	6
Парыхтоўка да заліка		
	Усяго	78

КАНТРОЛЬ ЯКАСЦІ ЗАСВАЕННЯ ВЕДАЎ

Для дыягностыкі вынікаў вучэбнай дзейнасці выкарыстоўваюцца наступныя формы:

- апытанне;
- тэст;
- пераклад прафесійных тэкстаў;
- складанне анатацыі;
- складанне слоўніка тэрмінаў;
- праслухоўванне і аналіз навуковых паведамленняў і публічных прамоў;
- складанне афіцыйна-справавых папер;
- выступленне па відэасувязі.

Дыягностыка якасці засваення ведаў праводзіцца ў форме бягучага кантролю і прамежкавай атэстацыі.

Мерапрыемствы бягучага кантролю праводзяцца на працягу семестра і ўключаюць у сябе наступныя формы кантролю: пераклад прафесійных тэкстаў, тэст, пераклад, праслухоўванне і аналіз навуковых паведамленняў і публічных прамоў.

Вынік бягучага кантролю за семестр ацэньваецца адзнакай у балах па дзесяцібальнай шкале і выводзіцца зыходзячы з адзнак, выстаўленых у ходзе правядзення мерапрыемстваў бягучага кантролю на працягу семестра па формуле:

$$BK = B_1 + B_2 + B_3 + \dots + B_n / n,$$

дзе $B_1, 2 \dots n$ – адзнака за мерапрыемства бягучага кантролю,

n – колькасць мерапрыемстваў бягучага кантролю.

Адзнакі, атрыманыя студэнтам у ходзе бягучага кантролю, выстаўляюцца па дзесяцібальнай шкале і фіксуюцца ў журнале выкладчыка. Для студэнта, які прапусціў мерапрыемства бягучага кантролю па ўважлівай прычыне, кафедрай устанаўліваюцца дадатковыя тэрміны. Студэнтам, якія прапусцілі мерапрыемства бягучага кантролю без уважлівай прычыны, выстаўляецца 0 (нуль) балаў за гэтае мерапрыемства.

Адзнакі бягучага кантролю таксама ўлічвае вынікі ўдзелу студэнта ў навукова-практычных мерапрыемствах, вучэбна-даследчай, навукова-даследчай працы студэнтаў (канферэнцыях, семінарах, алімпіядах, конкурсах, навуковых гуртках і г.д.) па профілю дысцыпліны і можа быць павышана да 10 балаў пры дасягненні значных вынікаў у гэтай працы.

Форма прамежкавай атэстацыі – залік.

Пры правядзенні прамежкавай атэстацыі (заліку) адзнака «залічана» выстаўляецца студэнтам, якія атрымалі па накапляльнай сістэме па выніках мерапрыемстваў бягучага кантролю выніковую адзнаку ад 4 да 10 балаў, адзнака «не залічана» выстаўляецца студэнтам, якія атрымалі ад 1 да 3 балаў. Апошнія здаюць залік па прапанаваных пытаннях да заліку.

ПРАТАКОЛ УЗГАДНЕННЯ ВУЧЭБНАЙ
ПРАГРАМЫ З ІНШЫМІ ДЫСЦЫПЛІНАМІ
СПЕЦЫЯЛЬНАСЦІ

Назва дысцыпліны, з якой патрабуецца ўзгадненне	Назва кафедры	Прапановы аб зменах у змесце вучэбнай праграмы па вывучаемай вучэбнай дысцыпліне	Рашэнне, прынятае кафедрай, якая распрацавала вучэбную праграму (з указаннем даты і нумару пратакола)
Гісторыя беларускай архітэктуры	Кафедра архітэктуры і дызайна	<i>зацвердзіць і перадаць на сесію КСБ.</i>	

Загадчык кафедры
архітэктуры і дызайна,
к.т.н., дацэнт

А.Г. Крамнёва

А.Г. Крамнёва